

ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬದುಕುಳಿಯಲು ಅವಕಾಶವೇ ಕಡಿಮೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಿರುವ ಆಹಾರವೇ ಅವುಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹುಲಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ದನ, ಕರುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಸಂಘರ್ಷ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಊರಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಗುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸಂಘರ್ಷ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಾಗಾದರೆ ಪರಿಹಾರವೇನು?

ಸರಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಪರಿಹಾರ? ಅವನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕು, ತಂದು ಮೃಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವನ್ನು ಮೃಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹುಲಿ ನೋಡಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು ಹುಲಿ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಲು ಒಂದೆರಡು ಹುಲಿ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಇರಬರುವ ಹುಲಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಸಾಕಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೇ, ಹುಲಿಗಳು ಅದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಜೀವ ಉಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಜನರಿಗೆ ಅವೇನೂ ಕೃತಜ್ಞತೆ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನವನ ಕೃಪೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವುದು ಕಾಡಿನ ಯಾವ ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೇ, ಹುಲಿಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದು ದೊಡ್ಡ ಹೊರೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಇದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಎಂದುಕೊಳ್ಳದೇ

ಕಾರಾಪುರದಲ್ಲಿ ಬಾಳೆಯ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಹುಲಿ
ಚಿತ್ರ: ಎಸ್.ಆರ್.ಮಧುಸೂದನ

ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಹುಲಿಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಕಾಡುಗಳಿವೆಯೆಲ್ಲ, ಈ ಕಾಡುಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಾಡುಗಳು ಉದ್ಯಾನಗಳಂತೆ ಬಿಡಿ ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಚದುರಿಹೋಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಏರ್ಪಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಜೀವಿಗಳು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ಓಡಾಡಲು ಅವಕಾಶ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ತಳಿಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ.

ನೀಲಗಿರಿ ಜೈವಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿರುವ ನಾಗರಹೋಳೆ, ಬಂಡೀಪುರ, ವೈನಾಡು ಹಾಗೂ ಮುದುಮಲೆಯ ಕಾಡುಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಕಾರಣ, ಈ ನಾಲ್ಕೂ ಕಾಡುಗಳು ಒಂದೇ ತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ. ಆದರೆ, ದ್ವೀಪದಂತೆ ಒಂಟಿಯಾಗಿರುವ ರಾಜಾಸ್ತಾನದ ರಣಫಂಬೋರಿನ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳು ಬದುಕುಳಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಎಂಬುದು ಮರೀಚಿಕೆಯಂತೆ. ಕಾಡನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಮಾತು ಎಂದಿಗೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ್ದು ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದು. ಇದರಿಂದ ಕಾಡಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಂದಾಯ ಅರಣ್ಯ (Revenue Forest) ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಭೂಮಿ ಹಾಗೂ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಕುರುಚಲು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಹುಲಿಗಳಿಗಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದು. ಅಂದರೆ, ಇವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಕಾಡಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳು ಬದುಕು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು. ಈ ರೀತಿಯ ಕಾಡಿನ ಪಕ್ಕವೇ ಇರುವ ಇನ್ನಿತರ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು. ಬಂಡೀಪುರದ ಪಕ್ಕ ಇದ್ದರೆ ಬಂಡೀಪುರ ಕಾಡಿಗೆ, ನಾಗರಹೋಳೆ ಪಕ್ಕವಿದ್ದರೆ ನಾಗರಹೋಳೆಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು. ನಂತರ ನಾವು, ಕಾಡಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತಿಸಬಹುದು.

ಕಾಡಿನ ಪಕ್ಕ ಇರುವ ಜಾಗವನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಜಮೀನು ಹಂಚಿ ಅದರಿಂದ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟು ಸುಧಾರಿಸಿತು ಎಂಬುದರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕಾಡಿನ ಪಕ್ಕ ಹಂಚಿರುವ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ರೈತರು ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಾರಿ, ಮತ್ತೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಹಾಗಾಗಿ, ಕಾಡಿನ ಪಕ್ಕ ಇರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುವಂಥ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕು.

ಲಂಟಾನಾ ಎಂಬ ಮಹಾಮಾರಿ

ಇನ್ನು ಬಂಡೀಪುರ, ಮುದುಮಲೆ, ಬಿಳಿಗಿರಿ ರಂಗನಬೆಟ್ಟ ಮತ್ತು ನಾಗರಹೋಳೆಯಲ್ಲಿ ಲಂಟಾನಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ತೀರಾ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಕಾಡಿನ ಸಸ್ಯ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸಿದೆ. ಇದು ಜೀವ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಧಕ್ಕೆ. ಶೇಕಡಾ 70ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಲಂಟಾನಾ ಆವರಿಸಿದೆ. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಲಂಟಾನಾ ಈಗ ಪಿಡುಗಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ತಿನ್ನಲು ಆಹಾರ ಸಿಗದೇ ಸಸ್ತುಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ, ಹುಲಿಯಂತಹ ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಅವುಗಳ ಆಹಾರ ಇಳಿಮುಖಗೊಂಡಿದೆ. ಲಂಟಾನಾ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಆದಲ್ಲಿ, ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಸ್ತುಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿ, ಹುಲಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲೇ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಸಸ್ತುಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು. ಈ ಕುರಿತು ಗಂಭೀರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕು. ಕೇವಲ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸೀಮಿತಗೊಳ್ಳದೇ, ಲಂಟಾನಾ ತೆರವಿಗೆ ಗಟ್ಟಿ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಾವುನೋವುಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ? ಕೃಪಾಕರ- ಸೇನಾನಿ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ, ಹೀಗೆ ಸಾವು ಸಂಭವಿಸುವುದನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗದು. 'ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಇತಿಮಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅರವಳಿಕೆ ಮದ್ದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ವಿದೇಶದಿಂದ ತರಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅದಕ್ಕಂದೇ ವಿಭಾಗವೊಂದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದೊಂದು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಳಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ, ಅವುಗಳ ಬಾಳಿಕೆಯ ಕಾಲಮಿತಿ ಅತಿ ಕಡಿಮೆ. ಅಲ್ಲದೇ, ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ, ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸಾವು- ನೋವುಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಯಸ್ಸು, ತೂಕ ಇನ್ನಿತರ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅರವಳಿಕೆ ಮದ್ದನ್ನು ನೀಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಅವರು.

ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ವೃತ್ತಿಪರ ತಂಡವನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ತರಬೇತಿಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಡಬೇಕು. ಹೊರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ತರಬೇತಿಗಳು ನಾಡಿನ ಭವಿಷ್ಯದ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಬಲ್ಲವು.

